

Vorbereiden

Gaat er al een lichtje branden?

Johannes 8:12-20

10 oktober 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Jezus vertelt in de tempel dat hij het licht van de wereld is. De Farizeeën begrijpen het niet. Ze vinden dat iets alleen waar kan zijn als twee getuigen het zeggen, en Jezus zegt het alleen over zichzelf. Of toch niet?

Licht

Het begint met licht, in de Bijbel. Het scheppingsverhaal van Genesis 1 vertelt dat alles donker was, totdat God riep: 'Licht!' En toen werd het licht – echt een wereld van verschil. Zo wordt in Genesis omschreven wat God met de wereld doet, en zo wordt ook aan het begin van het Johannesevangelie verteld over de betekenis van Jezus. In Johannes 1 gaat het over licht dat schijnt in de duisternis. Je zou kunnen zeggen: alsof de schepping opnieuw begint. Dat klinkt mee als Jezus in de lezing van vandaag zegt: 'Ik ben het licht voor de wereld. Wie mij volgt loopt nooit meer in de duisternis, maar heeft licht dat leven geeft.' In die woorden ligt een enorme schat aan betekenis verborgen. Wie nog dacht dat Jezus 'gewoon' een rabbi was, moet nu toch weten: In hem komt God zelf aan het woord.

Verlichting

Jezus' woorden over het licht voor de wereld klinken op een bijzonder moment. Het verhaal speelt zich af in de tijd van het Loofhuttenfeest (zie Joh. 7:2). Bij dat feest werd de voorhof van de tempel uitgebreid verlicht met kandelaars, als symbool van Gods licht dat schijnt voor de wereld. Volgens verschillende uitleggers (bijv. E. L. Smelik, *Het evangelie naar Johannes*) moet dat licht ook vanuit de verte goed te zien zijn geweest; het straalde vanuit de tempel naar de omgeving. Een licht voor de wereld, zou

je kunnen zeggen. Mogelijk zegt Jezus bewust tegen die achtergrond: 'Ik ben het licht voor de wereld.'

Getuigen

Bij de Farizeeën lijkt nog niet echt een lampje te gaan branden. Zij vinden Jezus' getuigenis niet betrouwbaar, omdat hij over zichzelf getuigt. Volgens de joodse wet kon pas worden vastgesteld dat iets waar was, als twee getuigen het bevestigden. Daarop zegt Jezus dat hij niet alleen van zichzelf getuigt; ook de Vader getuigt over hem. Of willen de Farizeeën beweren dat de Vader niet meetelt? Als reactie daarop lijken de Farizeeën door te vragen over een aardse vader: 'Waar is hij dan?' Zo lijkt dit een gesprek te zijn waarin voortdurend langs elkaar heen gepraat wordt.

Het woord 'getuigen' (*martureo* in het Grieks) heeft overigens in het Evangelie een bijzondere klank. Het is een woord met een juridische connotatie: Een getuige hoort thuis in de rechtbank. Maar getuigen wordt in het Nieuwe Testament ook een geloofsopdracht. Wie ontdekt heeft wie Jezus is, zal van hem getuigen.

Drukke plaats

Het gesprek van Jezus met de Farizeeën vindt plaats in de schatkamer van de tempel.

Het tempelcomplex bestond uit verschillende delen, waarvan bepaalde delen alleen toegankelijk waren voor specifieke mensen. Er waren bijvoorbeeld delen van het complex waar alleen de priesters mochten komen, er was ook een voorhof waar geen vrouwen mochten komen. De schatkamer was de plaats waar de gaven gegeven werden die was bij de 'voorhof der vrouwen'. Het was een plaats die vrij toegankelijk was, waar het een voortdurend komen en gaan was

van priesters, schriftgeleerden en andere mensen. Jezus ging wel vaker naar de schatkamer om onderricht te geven (zie bijvoorbeeld ook Marcus 12:41-44).

Tijd nog niet gekomen

Het gesprek over de getuigen en de betrouwbaarheid van Jezus staat in de context van toenemende spanning. Hier wordt niet zomaar een gesprek gevoerd; de Farizeeën zijn eropuit om een eind te maken aan Jezus' optreden. Eigenlijk hadden ze Jezus al willen arresteren, maar dat is er niet van gekomen (zie Joh. 7:45-53). Ook nu gebeurt dat nog niet, omdat 'zijn tijd nog niet gekomen is', zo vertelt de evangelist. Het licht zal voorlopig nog schijnen tegen de duisternis.

Erik Idema

Vieren

Gaat er al een lichtje branden?

Johannes 8:12-20

10 oktober 2021

Kindermoment in de dienst

Laat de kinderen hun ogen dicht doen en vertel ze het volgende:

‘Stel je voor, je wordt op een dag wakker. Het is donker in je kamer. Je staat op om de gordijnen open te doen. Maar het is nog steeds helemaal donker. Is het dan nog midden in de nacht? Nee hoor, het is al lang en breed ochtend. Je kijkt naar buiten. Er schijnt geen zon, er schijnt geen maan. Ook de straatlantaarns branden niet. Nergens schijnt een licht, de wereld is helemaal donker.’

Stel de volgende vragen:

- Hoe zou de wereld zijn als er geen licht was?
- Wat zou je allemaal niet kunnen doen?
- Hoe zou je dat vinden?

Jezus zegt dat hij het licht van de wereld is. In de eigen ruimte horen de kinderen wat Jezus de mensen nog meer vertelt. Maar of de mensen het echt snappen, of er al een lichtje gaat branden?

Zingen

In het licht, Sela

*In de donkere nacht
verschijnt een licht
en de duisternis
krijgt het niet in haar macht.*

Eeuwenlang al voorgezgd:

*Het woord van God
dat geboren wordt.*

Hoop waar de wereld op wacht.

In het licht

*In het licht van Gods Zoon
zien wij zijn goedheid, zijn waarheid.*

In het licht van Gods Zoon

*breng Hij in kleinheid
zijn grootheid dichtbij.*

*Niemand ziet Gods gezicht,
maar in zijn Zoon
wordt Hij een persoon,
Maakt Hij bekend wie Hij is.*

In het licht...

*In mijn donkere nacht
verschijnt zijn licht
en de duisternis
krijgt het nooit in haar macht.*

Werkblad

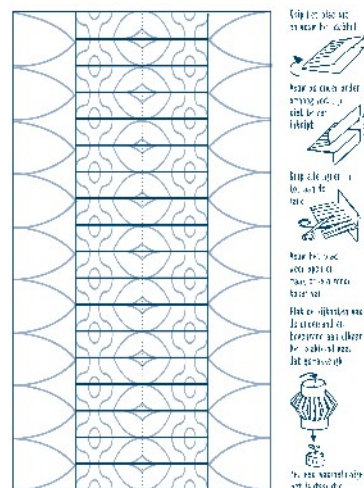

Jezus zegt: ‘Ik ben het Licht voor de wereld’. We maken een lampionnetje, dan zien we wat licht doet in het donker.

Werkwijze: volg de aanwijzingen op het werkblad. Kleur eerst alles, ga dan pas knippen en plakken. Smeer er eventueel olie op voor een doorschijnend effect. Heb je weinig tijd? Print het werkblad dan op (stevig) gekleurd papier.

Nodig: kleurpotloden, scharen, lijm of (dubbelzijdig) plakband, (elektrische) waxinelichtjes, olie en kwastjes.

Werkblad: zie blz. 34.

Lezen en zingen

Vierde zondag van de herfst Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Deuteronomium 15:1-11
Antwoordpsalm	119:121-128
Epistellezing	Hebreeën 3:7-14
Lezing uit het Evangelie	Marcus 10:17-31
Alternatief leesrooster	Exodus 13:17-22 Efeziërs 5:15-21 Johannes 8:12-20